

De leden en aspirant-leden van de gemeenteraad

Ons kenmerk: JvM/TSW
Onderwerp: Conceptraadsvoorstel IGS; nadere informatie

Contactpersoon: J. van Munster
Leek, 1 februari 2008

Geachte heer, mevrouw,

In de raadscommissie Ruimte van 14 januari 2008 heeft wethouder Plandsoen een presentatie gehouden over het proces rondom het Intergemeentelijk Structuurplan Leek-Roden (IGS). Door het aanwezige publiek werden diverse informatieve vragen gesteld en was er gelegenheid tot inspreken. Met deze brief willen wij de stand van zaken rondom het IGS verder verduidelijken.

1 Wat ligt niet voor?

Uit verschillende reacties komt het beeld naar voren dat op dit moment het voorontwerp van het IGS ter besluitvorming voorligt. Dat is niet zo. Met uw raad is in 2004 een proces afgesproken dat uiteindelijk moet leiden tot het al dan niet vaststellen van een Intergemeentelijk structuurplan door uw raad. In het kort komt deze procesgang erop neer dat u ons college opdracht hebt gegeven om een voorontwerp te maken, dit ter inzage te leggen, om vervolgens te werken aan een ontwerp dat - na wederom een inspraakmogelijkheid - aan u als raad ter besluitvorming wordt voorgelegd. Met dit complexe proces - waarin vijf partijen samenwerken - verwachten wij u een plan voor te leggen waarin een beeld wordt geschetst hoe het gebied van de gemeente Leek en de kern Roden er in 2030 uit kan zien. Afgesproken is dat dit plan integraal moet zijn. Dat houdt in dat op een duurzame en verantwoorde wijze, rekening houdend met de waarden van het gebied, aangegeven wordt waar in het gebied Leek-Roden woningbouw, bedrijvigheid, recreatie en infrastructuur - inclusief een goed openbaar vervoer - gerealiseerd kan worden. Bij het opstellen van dit plan baseren wij ons onder meer op het Coalitieakkoord 2006-2010 Ontplooiing verder mogelijk gemaakt (met name pagina 6).

In 2006 en 2007 is het voorontwerp gemaakt. De raadscommissie Ruimte heeft ermee ingestemd dat dit voorontwerp ter inzage gelegd werd, zodat er ingesproken of gereageerd kon worden. De volgende stap in het proces is het maken van het ontwerp-IGS, waarin mede aan de hand van de reacties de visie op de toekomst verder uitgewerkt wordt. De verdere uitwerking dient wederom integraal te zijn. Integraal wil ook in dit verband zeggen dat onderwerpen als infrastructuur, uitlegebieden, inbreidingslocaties en natuur en landschapsontwikkeling dan wel -behoud op een financieel verantwoorde wijze maatschappelijk tegen elkaar worden afgewogen.

2 Wat ligt nu wel voor?

In het raadsvoorstel wordt aangegeven dat ons college behoefte heeft om bij uw raad te polsen of naar aanleiding van een aantal actuele ontwikkelingen de opdracht om een IGS te maken - zoals u die in 2004 aan ons nog hebt gegeven - nog onverkort geldt. Deze actuele ontwikkelingen (ABF-rapport, toetsingsadvies van de commissie MER en de hoeveelheid inspraakreacties op het voorontwerp) hebben er toe geleid dat wij in het najaar van 2007 niet meteen aan de slag zijn gegaan met het maken van het ontwerp-IGS, maar samen met alle betrokken deelnemers in de planontwikkeling een pas op de plaats hebben gemaakt.

Tolberterstraat 66
9351 BJ Leek
Postbus 100
9350 AC Leek

Telefoon
(0594) 55 15 15

Fax
(0594) 51 75 12

Teksttelefoon
(0594) 55 15 16

E-mail
info@leek.nl

Internet
www.leek.nl

Dit was nodig om goed te overdenken of de bedoelde actuele ontwikkelingen andere uitgangspunten opleveren dan de uitgangspunten die golden bij uw opdrachtverlening aan ons in 2004. Het raadsvoorstel Vervolgproces Intergemeentelijk structuurplan Leek-Roden geeft weer wat de samenwerkende partners in IGS-verband tijdens deze pas op de plaats hebben overwogen en hebben vastgelegd in bestuurlijke afspraken. Het raadsvoorstel houdt in dat de actuele ontwikkelingen weliswaar van groot belang zijn, maar dat zij niet hoeven te leiden tot een wijziging van de door u aan ons in 2004 verstrekte opdracht. Om die reden wordt dan ook aan u in het raadsvoorstel voorgesteld in te stemmen met het starten van de volgende stap in het proces: het maken van een ontwerp-IGS.

3 Wat gebeurt er met de inspraakreacties op het voorontwerp?

Verschillende insprekers geven aan dat zij het niet eens zijn met de hierboven aangegeven volgorde. Zij zijn van mening dat nu eerst een (liefst volledig) antwoord gegeven moet worden op de (inspraak)reacties op het voorontwerp. Afgesproken is dat de (inspraak)reacties verwerkt worden in een nota van reactie en commentaar. Voor deze wijze van verwerking is gekozen, omdat dan een zo volledig en zorgvuldig mogelijke behandeling van de reacties kan worden gegarandeerd. De nota van reactie en commentaar moet uitkomen op een moment dat er zicht is hoe de inspraak zijn uitwerking heeft op het ontwerp-IGS, als een van de belangrijke bouwstenen voor het opstellen van ontwerp-IGS. Dit wordt ook op bladzijde 2 van het raadsvoorstel Vervolgproces Intergemeentelijk structuurplan Leek-Roden aangegeven. Op die bladzijde wordt ook ingegaan op het aanvullende MER-rapport dat als tweede belangrijke bouwsteen naar verwachting in het late voorjaar van 2008 in concept gereed zal zijn. Dit onafhankelijke milieurapport zal een belangrijke bouwsteen zijn voor de keuzes die in het ontwerp-IGS worden gemaakt. Een derde belangrijke bouwsteen, die gereed moet zijn voor het maken van keuzes in het ontwerp-IGS, is de studie naar de hoofdontsluiting voor Leek-Roden. Op 29 januari 2008 hebben de colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies Drenthe en Groningen besloten deze studie onder gezamenlijke verantwoording uit te voeren in een interactief traject. Deze colleges hebben aangegeven dat zij verwachten dat de studie in december 2008 gereed zal zijn.

Deze drie belangrijke bouwstenen - de inspraakreacties, het aanvullend MER-rapport en de nieuwe studie naar de hoofdontsluiting - zullen in samenhang hun doorwerking hebben in het ontwerp-IGS. Het in de tijd naar voren halen van een nota van reactie en commentaar kan er toe leiden dat die samenhang verloren gaat en dat op basis van niet volledige informatie keuzes worden gemaakt. Wij zijn en blijven daarom van mening dat de inspraak op het voorontwerp nu niet aan de orde is en dat een inhoudelijke, goed gefundeerde en gemotiveerde reactie op die inspraak pas mogelijk is op basis van volledige informatie, dus na afronding van de plan-MER en de studie naar de infrastructurele hoofdontsluiting. De pas op de plaats heeft weliswaar vertraging van het plan opgeleverd, maar mag niet leiden tot een onzorgvuldig of onvolledig behandelen van de reacties. Wij blijven hechten aan zorgvuldigheid.

Ons college (en met ons het college van Noordenveld) vindt het uit democratisch oogpunt zuiver om aan de raden middels het nu voorliggende raadsvoorstel onze overwegingen en conclusies mee te delen die wij gemaakt hebben tijdens de pas op de plaats. Vanwege het democratisch gehalte is daarbij gekozen om de bevolking de mogelijkheid te bieden hierop in te spreken. Deze "extra" inspraakronde wordt door een aantal insprekers aangegrepen om hun reactie op het voorontwerp te herhalen en nogmaals (met kracht van hun argumenten) te onderstrepen.

4 Doorkijkjes of keuzescenario's?

Tijdens de raadscommissievergadering op 14 januari 2008 is verschillende keren aangegeven dat de doorkijkjes ongeschikt zijn om uit te kiezen. Daar zijn wij het mee eens. Sterker nog; de doorkijkjes zijn niet bedoeld als scenario's om tussen te kiezen. Zij hebben hun functie bewezen tijdens de fase van de pas op plaats, waarin wij zijn nagegaan (onder meer aan de hand van deze doorkijkjes) of de actuele ontwikkelingen tot andere uitgangspunten leiden dan die, die ten grondslag lagen aan uw opdracht aan ons in 2004. Zoals ook uitdrukkelijk in het raadsvoorstel staat, hebben wij deze doorkijkjes ter informatie aan u toegezonden en liggen zij niet ter besluitvorming voor.

5 Bouwen voor de leegstand?

Het ABF-rapport en de bijstelling van de woningbouwopgave in de Regio Groningen-Assen worden gebruikt als argument om:

- a te stellen dat de wijze waarop de bijstelling tot stand is gekomen niet correct is;
- b te bewijzen dat het maken van een IGS niet noodzakelijk is en
- c aan te geven dat er een neerwaartse woningbehoefte is in Leek en dat er gebouwd gaat worden "voor de leegstand".

- Ad a Met betrekking tot dit punt hebben wij geconstateerd dat de provinciale en regionale prognoses op een goede manier tot stand zijn gekomen.
- Ad b Met degenen die stellen dat een IGS niet noodzakelijk is, zijn wij het niet eens. Een toekomstvisie op basis waarvan ook toekomstige bewoners van Leek een plek hebben om te wonen, te werken, te recreëren met een daarbij passende infrastructuur (inclusief openbaar vervoer) achten wij zeer noodzakelijk. Het maken van zo'n plan samen met de gemeente Noordenveld en de overige betrokken partijen is op basis van het coalitie-akkoord uitgangspunt voor ons.
- Ad c Het "bouwen voor de leegstand" achten wij om de volgende redenen niet van toepassing. In de regio Groningen-Assen is afgesproken dat ruwweg iedere vier jaar een onderzoek gehouden zal worden zoals ABF dit in 2007 heeft gedaan. Daarmee wordt de vinger aan de pols gehouden. Daarnaast is in regioverband afgesproken dat de realisatie van bouwvolumes scherp gemonitord zal worden. Tot slot hebben wij voor de gemeente Leek en Noordenveld recentelijk door Arcadis een eigen behoefteonderzoek laten doen (de samenvatting hiervan hebt u inmiddels ontvangen). Middels dergelijke onderzoeken - die met enige regelmaat gehouden worden - is het mogelijk om, binnen de aan Leek toegemeten woningbouwgetallen, specifiek in te spelen op de vraag uit de woningmarkt. Al deze onderzoeken en monitoring samen, gekoppeld aan het uitgangspunt dat het definitieve IGS dusdanig flexibel moet zijn dat ingespeeld kan worden op een veranderende woningbouwbehoefte, geeft ons voldoende mogelijkheden om te voorkomen dat er voor leegstand wordt gebouwd. Overigens blijkt uit het woningbehoefteonderzoek Leek-Noordenveld van Arcadis dat er in Leek tot 2010 (de looptijd van het onderzoek) een grotere behoefte is aan woningen dan tot nu toe is gepland.

6 Nut en noodzaak nieuwe infrastructuur?

Het voorontwerp IGS gaat uit van een integrale en samenhangende ontwikkeling van nieuwe woon- en werklocaties, infrastructuur, landschap en natuur. Een goede ontsluiting van nieuwe woon- en werkgebieden is van essentieel belang. In de Strategische Milieubeoordeling (Arcadis januari 2007) die ten behoeve van het voorontwerp IGS is uitgevoerd, zijn op dit punt onder andere de volgende conclusies opgenomen:

- "De autonome ontwikkelingen zorgen per saldo voor een groei van de verkeersintensiteiten van circa 25% tot 2020. Dat betekent dat, ook los van eventuele nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, een uitbreiding van de beschikbare infrastructuur nodig is, gezien de huidige problemen."
- "Extra infrastructuur is vooral nodig vanuit het grondgebied van Leek en Roden naar de A7 en vice versa. In het kader van de MER-studie westelijke rondweg in 2000¹ is al aangetoond dat de gemeente Leek ook zonder woningbouwopgave niet zonder tweede ontsluiting op de A7 kan. De uitbreiding in de vorm van een westelijke rondweg in de gemeente Leek is een duidelijke noodzaak gebleken."
- "Een westelijke omlegging bij Leek ontlast de bestaande wegen, mits:
 - * de ruimtelijke uitbreiding gericht is op de westelijke omlegging;
 - * de westelijke omlegging voldoende kwaliteit heeft;
 - * het verkeer van en naar Roden zo kort mogelijk op deze omlegging kan aansluiten [...]"

¹ Deze MER-studie is in 2004 gestaakt. Aanleiding hiertoe was de actualisatie van de Regiovisie Groningen-Assen, waarin uitgegaan wordt van een hogere woningbouwopgave voor Leek-Roden. De uitgangspunten zoals die voor de MER-studie zijn gebruikt, waren daarmee achterhaald. Er is voor gekozen om het (milieu)onderzoek naar noodzaak en effecten van een rondweg mee te nemen in IGS-kader.

Zoals bekend, is door de commissie MER op 20 september 2007 een toetsingsadvies uitgebracht over het milieueffectrapport dat is opgesteld in het kader van de Strategische Milieubeoordeling. In dat advies wordt kritiek geleverd op de kwaliteit van (onderdelen van) het milieueffectrapport. Voor het onderdeel verkeer (veiligheid en geluid) wordt echter door de commissie MER vastgesteld dat (citaat) "voldoende informatie aanwezig is om het IGS vast te stellen".

In het Coalitieakkoord 2006-2010 Ontplooiing verder mogelijk gemaakt, wordt ook uitgegaan van de aanleg van nieuwe infrastructuur (hoofdstuk 7.1, verkeersvisie Leek-Tolbert): "In afwachting van de aanleg van de westelijke rondweg zal voor de afwikkeling van het verkeer in Leek en Tolbert het bestaande wegennet gebruikt worden. Om de verkeersdruk te kanaliseren, wordt als uitgangspunt gekozen voor een verkeersafwikkeling over de Auwemalaan, Oldebertweg en Midwolderweg naar de A7. Met infrastructurele aanpassingen en verkeersmaatregelen wordt deze verkeersafwikkeling ondersteund. Daarbij weegt de verkeersveiligheid zwaarder dan de doorstroming van het autoverkeer en de geluidhinder."

Bij opstelling van het bestemmingsplan Oostindie is gericht onderzoek gedaan naar de capaciteit van de Auwemalaan en de vraag of deze capaciteit tot 2020 (of het moment waarop een westelijke rondweg gerealiseerd zal zijn) toereikend is om Oostindie op een goede wijze te ontsluiten. Op basis van door DHV (c.q. Goudappel Coffeng) uitgevoerde berekeningen is geconcludeerd dat de capaciteit van de Auwemalaan (circa 13.400 mvt/etm) voldoende is om de te verwachten extra verkeersintensiteit bij realisatie van de wijk Oostindie op te vangen. Hierbij dienen echter de volgende kanttekeningen te worden geplaatst:

- de berekening van DHV is uitsluitend gericht op de capaciteit van de Auwemalaan tot 2020 (of het moment waarop de westelijke rondweg gerealiseerd zal zijn) zonder rekening te houden met factoren als verkeersveiligheid, verkeerslawaai, oversteekbaarheid voor langzaam verkeer en dergelijke;
- met de woningbouwopgave zal de druk op de bestaande wegenstructuur zoals de N372 (W.L. van Nassauweg-Tolberterstraat-Midwolderweg) zo toenemen dat de rondweg in de vorm van een tweede aansluiting op de rijksweg bij Boerakker onontbeerlijk is;
- Zonder rondweg blijft het verkeer naar en vanaf de A7 afgewikkeld worden op gemeentelijke wegen in de kernen Leek en Tolbert.

7 Uitleg versus inbreiding?

Het onderwerp inbreiding zal nog terugkomen in uw raad. De stuurgroep Ontwerpogave Leek-Roden heeft in een brief van 15 februari 2006 aan de raden aangegeven dat een visie zal worden ontwikkeld op de mogelijkheden tot inbreiding in de bestaande kernen en de bijdrage die hierdoor mogelijk kan worden geleverd aan de realisatie van de ontwerpogave en het voorkomen van aantasting van kernwaarden in het zoekgebied. Door de fracties van GroenLinks en de PvdA is eveneens op een dergelijke visie aangedrongen. Onder inbreiden wordt in dit verband verstaan: het benutten van onbebouwde ruimte voor woningbouw in bestaande kernen. Inmiddels is gestart met het ontwikkelen van een visie op inbreiding. De visie op inbreiding zal er mogelijk toe leiden dat een substantieel deel van de woningbouw gerealiseerd gaat worden op inbreidingslocaties. De vraag op welke plek dat zal zijn en hoe de uiteindelijke verhouding tussen uitleg en inbreiding zal zijn, zal onderdeel zijn van de integrale weging tijdens het opstellen van het ontwerp-IGS.

Burgemeester en wethouders van Leek,

B.C. Hoekstra, burgemeester H.K. Hofman, secretaris